

Biosfärområde för en hållbar utveckling

Höga naturvärden

Rik historia

Inom två timmar från Stockholm

Genuin och levande bygd

Lagom avstånd från större städer

Komplett fiskeområde

Biologisk mångfald

Affärsplan för

Turistutbud med kvalitet

Nedre Dalälvsamarbetet (NeDa) 2011-2013

Spännande och unikt älvlandskap

Sveriges mest besökta fiskeområde

Europas närmaste vildmark

Aktiv landsbygdsutveckling

Älvanknutna hotell och stugbyar

Närmare än man tror

Bo på lantgård

Svearnas urhem

Öppet kulturlandskap

Mångmilaskogar

Nya människor och verksamheter välkomnas

Hus och gårdar till rimliga priser

Nationalpark och naturreservat

Glänta på dörren

Förord

Nedre Dalälvsamarbetet består av Nedre Dalälvens Intresseförening med dotterbolaget Nedre Dalälvens utvecklingsaktiebolag, med ett gemensamt namn benämnt NeDa.

NeDa är huvudman för och samordnare av biosfärområdet Älvlandskapet Nedre Dalälven

Ett nära samarbete sker med LEADER Nedre Dalälven, som är en egen juridisk person med egen styrelse (LAG). NeDa och LEADER delar på kontor och viss personal. NeDa bedriver vissa större kommunövergripande projekt med ekonomiskt stöd från LEADER.

Den sammantagna organisationen framgår av bilaga till affärsplanen

Syftet med affärsplanen är att ange NeDa:s mål, strategi, metod, arbetsformer samt att med medlemmarna återkommande stämma av att NeDa verkar inom av medlemmarna efterfrågade områden.

Därtill är affärsplanen ett redskap för att samla medlemmarna i satsningar mot gemensamma mål.

För den som vill veta mer om NeDa finns ett särskilt PM benämnt: ”Det här är NeDa”, vilket även finns på NeDa:s hemsida www.nedredalalven.se

Kalle Hedin, VD

INLEDNING

NeDa är sprunget ur Nedre Dalälvsområdets höga natur- och kulturmiljövärden. Alltsedan starten 1986 är det dessa värden verksamheten i olika avseenden baseras på, vilket bl.a. framgår av affärsidén:

Affärsidé

Med utgångspunkt från Nedre Dalälvens **unika och höga natur- och kulturmiljökvaliteter** samt det **centrala och strategiska läget** i landet, är målet att

- övergripande ge regionen en **positiv profilering**,
- **gagna medlemmarna**
- utveckla **turismen**
- bidra till **inflyttning av hushåll och företag**

Detta skall ske genom ett aktivt samarbete mellan privata företag, organisationer och samhällsorgan över traditionella gränser.

Utvecklingsarbetet skall ske med beaktande av de areella näringarnas intressen, natur- och kulturmiljöintressen samt medlemmarnas övriga intressen.

I det följande anges den närmare innebörden av och strategin för affärsidéns mål *positiv profilering, gagna medlemmarna, bidra till inflyttning av hushåll och företag och utveckla turismen*. Avslutningsvis anges hur verksamheten ska finansieras och beslutsordning.

POSITIV PROFILERING

Det övergripande målet för NeDa är att medverka till en positiv profilering av Nedre Dalälvsregionen. Affärsidén anger utgångspunkten för detta med de unika och höga natur- och kulturmiljökvaliteterna samt det centrala och strategiska läget. Särskilt utpekas **arbetet med turism och inflyttning** som redskap. Strategiskt har de turistiska budskapen ett bredare värde än att locka turister till bygden. De bidrar också till att göra bygden känd på ett attraktivt sätt och placera den på kartan (mycket närmare än omvärlden tror). En strategisk utgångspunkt är därvid även att turistdestinationer oftast också är inflyttningsregioner. Turismfrågornas förhållandevis stora utrymme i verksamheten har sålunda ett värde vid sidan av själva turismverksamheten.

Frågor om långsiktigt hållbar livsmiljö ingår i mänsklighetens största utmaningar. NeDa:s ambitioner är höga i detta avseende. Under ett antal år har arbete pågått inom NeDa för att göra älven med omgivningarna till ett **Biosfärområde**, bekräftat som särskilt värdefullt av FN-organet UNESCO. Under 2011 beräknas Älvlandskapet Nedre Dalälven utses till biosfärområde och då bli ett av fyra sådana områden i Sverige. Biosfärområden skall gynna en social, miljömässigt och ekonomiskt hållbar utveckling. Ett särskilt fokus inom NeDa:s biosfärarbetet är att medverka till att det öppna landskapet kan behållas. Ett öppet landskap har NeDa alltsedan sin första affärsplan (1987) sett som strategiskt viktigt för bygdens attraktionsvärde. Idag är det öppna landskapet en viktig utvecklingsfaktor för både livsmedelsförsörjning och lokal förnybar energiproduktion. Ett annat exempel på hållbar utveckling är arbetet med fiskevårdsfrågorna, där NeDa eftersträvar ett uthålligt naturligt tillstånd.

Likaså inom det NeDa närstående **leaderarbetet** framhålls Nedre Dalälvsområdets natur- och kulturmiljövärden, och hållbar utveckling är ett krav för stöd till verksamheter och projekt.

Under treårsperioden skall NeDa:

- Biosfärområdet ska ta till vara nya möjligheter och eftersträva en hållbar utveckling både övergripande och inom skilda områden och projekt
- Vara en föregångare inom hållbar utveckling och använda det i sin marknadsföring
- I alla sammanhang eftersträva att uppnå en kvalité som ligger i linje med Nedre Dalälvsområdets naturligt och historiskt givna höga natur- och kulturmiljövärden.
- Arbeta gränslöst inom regionen.

GAGNA MEDLEMMARNA

Den enskilde medlemmens nytta av NeDa befinner sig på en flytande skala mellan indirekt och direkt medlemsnytta. Medlemmarna i NeDa har det gemensamt att de har nytta av att regionen utvecklas positivt.

Gemensamt är bl.a. också att kontakterna mellan medlemmar och med andra genom NeDa är av stor vikt (t.ex. inom **myggbekämpningen**).

Under treårsperioden skall NeDa

- Driva verksamheter för grupper av medlemmar med gemensam medlemsnytta, t.ex. för de areella näringarna, myggbekämpning, fiskevårdsfrågor, Flytta-hit, turismsamverkan, m.fl.
- Driva projekt som gagnar medlemmar där såväl medlemmar som andra ingår, t.ex. Turismsamverkan fiskevård, förnybar energi
- Upprätthålla, vidareutveckla och göra tillgängligt ett kontaktnät som är av betydelse för medlemmarna.
- Anordna av medlemmar efterfrågade seminarier och studieresor som syftar till positiv utveckling. Årligen genomföra ett framtidsseminarium där *hållbar utveckling* och andra för bygden viktiga frågor är temat.
- Tillvarata möjligheterna att marknadsföra enskilda medlemmar, inkl. etablering av kontakter och goodwillskapande åtgärder.

(ytterligare punkter vad avser att gagna enskilda medlemmar tas upp under följande punkter)

INFLYTTNING AV HUSHÅLL OCH FÖRETAG

Behoven av och förutsättningar för rubr. analyseras fortlöpande inom NeDa. Åtgärder och budskap utformas med hänsyn till avgörande omvärldsfaktorer samt de grundläggande natur- och kulturmiljökvantiteter som Nedre Dalälvsområdet erbjuder samt det strategiska läget.

Under större delen av 1990-talet var förutsättningarna för inflyttning till regionen mindre goda. Därefter ökade förutsättningarna fram till finanskrisen 2008–2009 med den recession som drabbade världen. Nu kan vi i området åter se fram mot förbättrade förutsättningar, bl.a. till följd av betydande förbättringar i främst vägförbindelser med Uppsala – Stockholm – Mälardalen. En viktig förutsättning i delar av området är dock fortsatta finansieringsmöjligheter för myggbekämpning.

Såväl inom NeDa som inom Leader Nedre Dalälven har konstaterats att i turismsammanhang utvecklingen till stor del handlar om inflyttning av entreprenörer som startar nya eller tar över befintliga turistanläggningar. Ett tydligt inslag är entreprenörer från Holland.

Under treårsperioden skall NeDa:

- Fortsätta vara aktiv för att lyfta fram övergripande och positiva budskap (kommuner, bostadsföretag, mäklare har att hantera direktkontakt med enskilda företag och hushåll).
- I de sammanhang NeDa medverkar skall budskapen kring ”flytta hit” vara i linje med de kvalitetsbudskap som NeDa vill profilera i andra sammanhang.
- Öka intresset hos entreprenörer i omvärlden för verksamhet i området, främst småskaliga sådana.
- Målområdet för NeDa:s insatser skall vad gäller hushåll vara Storstockholm och vad gäller entreprenörer även från övriga landet och utlandet
- I NeDa:s årliga framtidsseminarium skall frågor kring inflyttning ingå.

TURISM

Turismen är en av världens största och mest betydelsefulla branscher för tillväxt och sysselsättning. Samtidigt är den globala turistnäringens största utmaning framöver hur man åstadkommer en för miljön hållbar utveckling. Nedre Dalälven har utomordentliga förutsättningar för en fortsatt hållbar turismutveckling:

- Området har osedvanligt höga värden ifråga om natur, fiske och kulturmiljöer.
- Nedre Dalälven har ett centralt och strategiskt läge med restid från Arlanda på dryga timmen och Stockholm inom två timmar.
- Marknaden efterfrågar det som Nedre Dalälven kan erbjuda.

- Ökat miljötankande ger Nedre Dalälven ytterligare marknadsfördelar.
- NeDa har uthålligt från början marknadsfört dessa värden och kunnat bygga upp ett betydelsefullt kontaktnät inom och utom Sverige.
- Under senare år byggt upp ett omfattande nätverk av turistentreprenörer.
- NeDa erbjuder entreprenörerna turistnäringens mest utvecklade bokningssystem online

NeDa:s engagemang inom turism skall bygga på kvalitet och hållbar utveckling. Framgång genom kvantitet (stora volymer) passar illa in med tanke på bl.a. risken för att reducera de höga värdena och att området dessutom saknar den infrastruktur i bl.a. boende som krävs. Detta får dock inte missuppfattas. **Även inom ramen för ett bibehållet kvalitetstänkande finns utrymme för betydande volymökningar.** En fördubbling från nuvarande nivåer inom en 10-årsperiod torde inte vara något problem och inte heller orealistiskt. För detta krävs dock ett fortsatt uthålligt samarbete genom NeDa.

Verksamheten skall bedrivas främst inom ramen för NeDa:s Turistnätverk där alla är välkomna att vara med som verkar för en hållbar turismutveckling, såväl medlemmar som andra i Nedre Dalälvsområdet. Antalet intressenter i NeDa:s turistnätverk överstiger 100 st. Främst består intressenterna av småskaliga entreprenörer från hela området. I nätverket deltar även kommunernas turistfunktioner.

Under treårsperioden skall NeDa:

- Genom Turismnätverket marknadsföra turistutbudet
- Genom Turismnätverket stödja utveckling av affärsmässiga, prissatta och bokningsbara produkter.
- Verka för att deltagarna tar tillvara möjligheterna till NeDa:s bokningsmöjligheter online
- Ha ett nära samarbete med turistbyråerna i marknadsförings- och bokningssammanhang
- Främja medlemmarnas intressen i marknadsföring och som anordnare av arrangemang i huvudsak riktade till affärsturismen och utländsk fiske- och naturturism.
- Fungera som kvalitetssäkrare av arrangemang
- Ha beredskap att särskilt kunna genomföra arrangemang åt medlemmar (både för medlemmar i allmänhet som kontaktar NeDa och mat- och logianläggningar som behöver aktiviteter till gäster)
- Vara en aktiv part i natur- och fiskevårdsfrågor, bl.a. för att en fortsatt turismutveckling skall kunna ske i enlighet med en miljömässigt hållbar utveckling.
- Inom ramen för NeDa:s nationella uppdrag att samordna marknadsföringen av Sveriges turistfiskemöjligheter verka för att så många som möjligt av turistfiskeföretagen i Nedre Dalälven kan komma med i marknadsföringen till Europa

Turismens målgrupper

NeDa:s strategi är att uthålligt bearbeta marknader som ger resultat (istället för att otåligt söka nya marknader)

Sverige

I Sverige är den naturliga marknaden Storstockholm. De segment som Nedre Dalälven har förutsättningar att verka inom i Sverige är affärsturism samt privatresande med huvudinriktning, natur och kulturmiljöupplevelser.

Europa

De segment som Nedre Dalälven har förutsättningar att verka inom i Europa är affärsturism samt privatresande med huvudinriktning på naturupplevelser, inkl fiske. Kulturmiljöerna är i vissa fall en styrka i kombination natur och fiske, men ej en stark produkt i sig gentemot utlandet.

De marknader som NeDa

- haft förhållandevis stor framgång på jämfört med liknande destinationer,
- där ett väl uppbyggt agent- och kontaktnät finns etablerat
- där marknadsföringen i huvudsak finns översatt

är Polen, tyskspråkiga Europa, Frankrike, Holland och England

Några skäl att inte arbeta vidare mot dessa marknader föreligger ej. Särskilt bör uppmärksammas den potential som Polen utgör och där Nedre Dalälven blivit en stark destination. Det finns också anledning att mer aktivt börja marknadsföringen mot forna öststater, vilket nu kan ske genom det Nationella turistfiskeprojektet.

Marknadsföringsinstrument/turistiska verktyg

NeDa:s marknadsaktiviteter/turistiska verktyg genomlystes för tre år sedan i Turistnätverket, varvid deltog företrädare för 45 entreprenörer/besöksmål och därtill bl.a. NeDa-kommunernas samtliga turistfunktioner. Uppföljning skedde den 8 december 2010 vid seminarium med turistföretag och kommunala turistfunktioner. Med utgångspunkt från främst de synpunkter som därvid redovisades kommer NeDa att främst satsa på följande aktiviteter:

- Upprätthållande och samordning av Turistnätverket, i vilket ingår Nedre Dalälvens turistföretag och kommunala turistfunktioner.
- Webbaserad marknadsföring med bokningsservice
- Deltagande i strategiska mässor i Sverige och Europa
- Visningsresor
- Program och reportage i media
- Bearbetning av och marknadsföring via researrangörer, resebyråer, agenter och genom formella samarbetspartners såsom medlemmar och andra organ
- Produktutveckling och utbildningsinsatser genom NeDa samt uppdrag till NeDa
- Fortsatt myggbekämpning

Noterbart är att marknadsföring genom påkostade broschyrer inte prioriteras

FINANSIERING AV NEDREDALÄLVSSAMARBETET

Verksamheten finansieras liksom tidigare genom

- avtal med medlemmarna för NeDa:s grundläggande verksamhet
- medfinansiering och köp av tjänster från medlemmar för insatser utöver vad som ryms enligt avtalet
- medfinansiering och köp av tjänster från andra än medlemmar
- särskilda uppdrag från enskilda medlemmar, grupper av medlemmar och andra
- inkomster av arrangemang och bokningar
- statligt stöd (myggbekämpningen)
- EU-baserad medfinansiering, främst genom LEADER

BESLUTSORDNING

Affärsplanen för tre år framåt behandlas av styrelsen och fastställs av stämman.

Underlaget till den årliga verksamhetsplanen utarbetas av Vd med utgångspunkt från bl.a. inhämtade synpunkter vid planeringsmöten och av Vd på annat sätt inhämtade synpunkter från medlemmarna.

Inom de ramar som anges i affärsplanen fastställer styrelsen verksamhetsplan och budget för nästkommande år. Presenteras vid stämman.